

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 494

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 23 februari 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) - Secundair onderwijs

De onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers wordt ingericht voor jongeren van niet-Belgische of niet-Nederlandse nationaliteit die nieuw binnenkomen in ons land en het Nederlands onvoldoende beheersen. In de onthaalklassen leren zij zo snel mogelijk Nederlands.

In het secundair onderwijs krijgen anderstalige leerlingen 1 jaar Nederlandse les. Daarna krijgen ze begeleiding in het vervolgonderwijs.

Om toegelaten te worden zijn er een aantal voorwaarden.

1. Hoeveel kinderen uit het secundair onderwijs zijn ingeschreven in een onthaalklas in de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021? Graag totaal aantal kinderen per schooljaar en opdeling naar:
 - a) gender;
 - b) leeftijd;
 - c) provincie;
 - d) vrij of officieel onderwijs;
 - e) land van herkomst.
2. Hoeveel uren OKAN werden georganiseerd in de verschillende scholen in Vlaanderen in de schooljaren 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021? Welke evolutie onderkent de minister hierin?
3. Wat zijn de slaagpercentages van de kinderen uit de onthaalklas in de schooljaren 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 in Vlaanderen? Hoeveel van hen stromen door naar het aso? Hoeveel naar het bso? Hoeveel naar het tso? Welke evolutie onderkent de minister hierin?
4. Waar liggen de knelpunten binnen het OKAN-systeem en op welke manier zal de minister die opvangen?
5. Heden, met de COVID-19-pandemie, is het moeilijker voor leerlingen om les te volgen, laat staan de onthaalklas te volgen.

Via welke kanalen en initiatieven werd de leerlingen toch nog Nederlands bijgebracht?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 494 van 23 februari 2021

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Aan het beantwoorden van deze schriftelijke vraag gaat een gegevensontsluiting van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) aan vooraf. AGODI raadpleegde de databanken op 09/03/2021.

Als bijlage vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger het aantal OKAN-leerlingen in het voltijds secundair onderwijs tijdens het schooljaar 2019-2020. Aangezien het schooljaar 2020-2021 nog lopende is, zijn deze cijfers onvolledig en dus niet representatief. Als gevolg hebben we deze resultaten niet opgenomen in dit antwoord. Voor het schooljaar 2019-2020 vindt hij de aantallen terug op de teldag van februari (eerste lesdag van februari).

Zoals gevraagd, zocht AGODI informatie bijeen over gender, leeftijd, provincie, onderwijsnet en nationaliteit. Omwille van privacy geeft de tabel enkel de nationaliteiten weer die in het schooljaar 2019-2020 meer dan vijf leerlingen tellen.

2. AGODI berekende het aantal specifieke uren-leraar OKAN in het voltijds secundair onderwijs.

Schooljaar	Aantal uren
2017-2018	7.685
2018-2019	8.485
2019-2020	10.350

Ik stel vast dat het stijgende aantal toegekende uren-leraar het stijgende leerlingenaantal volgt.

3. Wanneer een leerling in OKAN het OKAN-traject afrondt, ontvangt de leerling een attest van regelmatige lesbijwoning. Samen met dit attest geeft de klassenraad ook een advies aan de leerling met betrekking tot de doorstroom.

De tabel biedt het overzicht van het aantal leerlingen dat vanuit OKAN is doorgestroomd naar het ASO, TSO en BSO vanaf het schooljaar 2018-2019.

Onder het schooljaar 2018-2019 worden de inschrijvingsgegevens op 1 oktober 2019 weergegeven van de leerlingen die op 1 februari 2019 les volgden in het onthaalonderwijs.

De relatieve aantallen berekende AGODI op basis van het totaal aantal OKAN-leerlingen dat doorstroomde in het voltijds secundair onderwijs.

3.1 Doorstroom van OKAN-leerlingen, zowel in absolute als in relatieve aantallen

Onderwijsvorm	2018-2019	Percentage	2019-2020	Percentage
ASO	209	6,46%	193	4,99%
TSO	328	10,13%	324	8,38%
BSO	517	15,97%	561	14,51%

De gegevens van de leerlingen voor het schooljaar 2017-2018 staan vermeld in het AGODI-rapport onthaalonderwijs. Het document leest de Vlaams volksvertegenwoordiger na op de AGODI-website <https://www.agodi.be/sites/default/files/atoms/files/onthaalonderwijs2016-2018.pdf>).

4. Voor anderstalige nieuwkomers is het cruciaal dat ze zo snel mogelijk Nederlands leren.

De doorstroom van gewezen anderstalige nieuwkomers naar het regulier vervolgonderwijs is nog niet optimaal. Dat blijkt ook uit de databanken van AGODI. De begeleiding, ondersteuning en opvolging van deze leerlingen in het regulier onderwijs blijft daarom van groot belang. Deze opdracht wordt vandaag door de vervolgschoolcoaches opgenomen. Daarnaast kunnen deze leerlingen op het vlak van taal ook extra ondersteund worden in het regulier onderwijs. Scholen beschikken hiervoor nu al over verschillende instrumenten (bv. flexibele trajecten, inhaallessen, maximaal 3 uur extra Nederlands bovenop de lessentabel). In de toekomst zullen ook de taalintegratietrajecten in het secundair onderwijs daartoe bijdragen. De zomerscholen en de taalstimulerende trajecten zetten ook in op het bijspijkeren van het Nederlands, net als het Leesoffensief dat we uitwerken. Door de gecentraliseerde toetsen zullen we ten slotte ook veel beter de kennis van het Nederlands kunnen opvolgen.

Er bereiken ons signalen dat de heterogeniteit binnen de groep van anderstalige nieuwkomers de laatste jaren is toegenomen. Het gaat om specifieke leerlingenprofielen (bv. analfabete, semi-gealfabetiseerde en/of ongeschoolde nieuwkomers) die scholen voor concrete uitdagingen stellen. Deze scholen kunnen altijd beroep doen op hun pedagogische begeleidingsdienst voor pedagogisch-didactisch ondersteuning.

5. Anderstalige nieuwkomers behoren tot de kwetsbare groep van leerlingen voor wie secundaire scholen op basis van een lokale inschatting zelf kunnen beslissen om hen uit te nodigen voor (meer) contactonderwijs op school. De school bekijkt in dat geval zelf of er bijkomende maatregelen genomen kunnen worden om de veiligheid van de betrokken leraren en leerlingen maximaal te garanderen en het eventuele gezondheidsrisico in te schatten. Op die manier kunnen scholen het voor anderstalige nieuwkomers mogelijk maken om op een veilige manier de OKAN-lessen op school volgen.

Opgelopen leerachterstand wegwerken is een absolute prioriteit, niet in het minst bij kwetsbare leerlingen. Er werd daarom recent – bovenop de extra middelen die reeds werden uitgetrokken om leerachterstand binnen en buiten de lesuren weg te werken, – nog eens 15 mio euro voorzien voor de “bijsprong”, om scholen hierbij extra te ondersteunen. Ook secundaire scholen kunnen – na aanvraag bij AGODI – bijkomende omkadering krijgen in de vorm uren-leraar, die tot en met eind dit schooljaar kunnen worden ingezet voor het wegwerken van leerachterstand als gevolg van de COVID 19 pandemie. In een eerste fase wordt 20% van deze middelen prioritair voorbehouden voor scholen met minstens 80% doelgroepleerlingen. Bovendien worden de toegekende uren-leraar niet alleen bepaald door het aantal leerlingen, maar worden ook de verschillende leerlingenkenmerken in aanmerking genomen. De taal die een leerling in het gezin spreekt, is hier één van.

BIJLAGE

Overzicht